

Folksägner m.m. från min hemtrakt, Bjersgård, Gråmanstorps församling, Norra Åsbo härad. Kristianstads län.

Vid sidan om vägen mellan Bjersgård och Rösa by, ligger (eller låg) en slät sten med två hål i, Enligt sägnen kom en havande kvinna vägen fram förföljd av en varg, som ville komma åt hennes foster. I sin nöd bad kvinnan till Gud om hjälp och då fastnade vargen med två av sina tassar i stenen och kvinnan blev räddad.

Jag har ofta i min ungdom hört ovanstående sägen och även sett stenen många gånger, huruvida den ännu finns kvar, vet jag ej, men för omkr. 35 år sedan fanns den på sin plats.

En liknande vargsägen har jag hört från Össjö, men där var det en hög, stor sten, som vargen fastnade i.

I parken vid Bjersgård finns en djup håla. Enligt berättelsen hade förr på denna plats varit en hög backe och en mäktig fru, som ägde Bjersgård, satt uppe på backen i en gullstol och skådade ut över sina egendomar. Hon var mycket sträng och därtill ogudaktig, ty slutligen sjönk backen ned i djupet och frun i sin gullstol följde med. Sedan dess kallas hålan "Fruns håla."

När någon dog i församlingen, lades en sax och en psalmbok på der dödes bröst, och togos ej bort förrän locket skulle skruvas på kistar. Förmodligen lever denna sed ännu kvar, ty ännu så sent som 1915, då min mor dog, såg jag detta.

Sjönk hakan ned på den döde, lades en psalmbok under, för att håll upp hakan. Om ej ögonlocken gingo ihop, lades en större silverpeng på dem för att hålla dem ihop.

*Skars
A. Åbo
Aplänningstorp*

Min mor brukade varje kväll, innan hon lade sig, gömma brödknive för att om någon skulle bryta sig in i stugan på natten, skulle de kunna göra någon illa med kniven.

Låg en kniv med eggen uppåt, lade hon den alltid på sidan, hon sa att om kniven låg med eggen uppåt, så öppnade sig vår Frälsares sår. Samma var det om en sax låg öppen.

De två sakerna med kniven, har så inpräntat sig hos mig, att jag gör på samma sätt. (Min mor var född vid Övedskloster, möjligen var en sed därifrån, som hon fört med sig).

Drängarna vid Bjersgård talade ibland om, att på morgonen när de kommo för att rykta hästarna, voro manar och svansar så ihopflätade, att de med möda kunde reda upp dem. De sade att det var maran, som råkade dit på hästarna om natten och flätat ihop taglet.

En gammal smedmästare, som bodde i samma hus där jag hade mitt hem, hörde ibland varsel. Särskilt minns jag en gång, vintern 1889 eller 1890, då hade gubben hört varsel (nödrop) från en liten sjö, som låg strax vid mitt hem, det var på lördagskvällen, dagen därpå, alltså på söndagen, drunknade en möllesven där vid skridskoåkning.

Ovannämnde smed, Pål Persson, hade flera barn, däribland en son, Carl Persson, som dog för några år sedan, han var då över 70 år gammal. Han brukade ibland komma in i mitt hem på kvällarna och berättade om gästar och huvudlösa gubber, skogssnuvan m.fl. allt detta har jag glömt. Minns bara att jag blev mycket "mörkrädd" efter varje sådan sagoafton. En sak minns jag dock, och det var när prästen och skolläraren skulle gå ut och möta en "gäst" för att mana den ned i jorden, då de mötte gästen, svimmade skolläraren, och sen läste prästen ned gästen i jorden.

4410

Skane
N. Åsbo
Gråmanstorp

Ett medel mot en viss sjukdom (vilken minns jag ej) var att ligga under kyrkklockan i tornet när det själringde för någon. Ovannämnde Carl Persson hade legat under klockan när det ringde för min farmor.

I Gråmanstorp, tätt vid kyrkan, fanns förr ett storkbo uppe på en hög trästam, som var nedsatt i jorden, trästammen finns kvar, men någon stork kommer ej dit numera. Vid sidan om boet var en bondgård, och de, som bodde där, talade om att varje år kastade storkarna ut, antingen ett ägg eller en unge ur boet, troligen som ett offer.
